

BEDENK & DOE SESSIE 2 – WIJKVERKENNING EN BRAINSTORM

LESINHOUD

1. Verkenning van de buurt aan de hand van het gekozen thema
2. Informatie van de verkenning in kaart brengen
3. Brainstormen over projectideeën
4. Kiezen van het idee

= Tips voor online projectuitvoer

DUUR:

2 uur

TIP:

Het is handig om alvast vooronderzoek te doen voordat jullie naar de school gaan die kunnen aansluiten bij het thema. Bijvoorbeeld naar centrale plekken, buurthuizen, winkelcentra, sportclubs, parken maar ook organisaties in de wijk. Denk zelf goed na wat relevant is voor jullie project!

BUURTVERKENNING

In de buurtverkenning gaan jullie met de kinderen de buurt in om te onderzoeken hoe het met thema gesteld is en waar er kansen liggen om vanuit het thema een bijdrage te leveren aan de buurt. Het is belangrijk dat de leerlingen beseffen dat zij een project opzetten waar de buurt of buurtbewoners iets aan heeft/hebben (in tegenstelling tot wat de kinderen zelf leuk vinden om te doen).

Vorbereiding

Tijdens bedenken & doe sessie 1 hebben jullie de wijkverkenning voorbereid en de rollen verdeeld. Ga in de groepjes zitten en bespreek dit met de kinderen zodat iedereen weet wat zijn/haar taak is tijdens de wijk verkenning.

- Geef elk kind een speciale rol/taak tijdens de buurtverkenning waarin ze zich kunnen inleven. Geef ze veel inspraak bij de invulling van de rollen en bedenk van tevoren wat hun taken zijn.

Taak	Omschrijving
Waarnemer	Een leerling die goed om zich heen kijkt naar relevante plekken en vragen stelt aan buurtbewoners.
Journalist	Een leerling die de antwoorden en waarnemingen opschrijft tijdens de buurtverkenning
Tijdsbewaker	Een leerling die zorgt dat het groepje op de afgesproken tijd terug aanwezig is op school (moet goed samenwerken met de 'wegwijzer')
Wegwijzer	Een leerling die de route bepaald en zorgt dat het groepje niet te ver weg of als een kip zonder kop rondloopt

Tip: in groepjes van 4 krijgt ieder een rol, in groepjes van 5 is het handig om 2 waarnemers te hebben, in groepjes van 6 kun je 2 waarnemers en 2 journalisten aanstellen.

- Spreek duidelijk een tijd af met elkaar waarop je weer terug in de klas bent. Zorg dat iedereen het telefoonnummer van de docent heeft, zodat jullie hem/haar kunnen bereiken als er zich problemen voordoen
- Maak van tevoren duidelijke afspraken met de kinderen over hoe ze zich in de wijk moeten gedragen

Online uitvoering

Zoals in het format van bedenken & doe sessie 1 te lezen is het afhankelijk van de manier van wijk verkennen hoe de voorbereiding eruitziet. Echter hoeven er geen grote verschillen te zijn. Gaan jullie mee, kun je bovenstaande online of buiten doen. Ben je zelf niet aanwezig, maak dan gebruik van de

leskaart wijkverkenning (bijlage 1) en laat de docent de rollen verdelen. Let op: de journalist vult de leskaart in!

De wijk in

Zorg dat er genoeg tijd is om dit kwalitatief goed uit te voeren, alleen dan heeft het zin. Stel tijdens de wijkverkenning veel vragen aan de kinderen: 'Gaan we goed?', 'Wat valt jullie op?' en 'Waar moeten we écht nog heen?'. Zo zorg je dat het groepje bewust wordt van de missie in de wijk. Merk je tijdens de wijkverkenning dat er weinig inzichten worden verkregen, dan kun je de route, focus, of vragen voor buurtbewoners evt. nog aanpassen.

Online uitvoering

Mocht er nu echt geen mogelijkheid zijn om met de leerlingen de wijk in te gaan dan zijn er een aantal alternatieven, zie kopje 'alternatieve wijkverkenning'. Belangrijk is wel dat je voorafgaand duidelijk de doelen hebt besproken. Doe dit aan de hand van een livestream of vooraf opgenomen video's. Leg het belang uit van de wijkverkenning en check of iedereen zijn/haar taak weet!

Tip: we raden je aan de leskaart wijkverkenning te gebruiken als je zelf niet mee de wijk in kan. Een fijne houvast voor de leerlingen als zij op een alternatieve manier de wijk in gaan! Zie bijlage 1.

Alternatieve wijkverkenning

Soms kan het voorkomen dat de school liever niet wil dat jullie met de leerlingen naar buiten gaan. In dat geval zal er een ander plan voor de wijkverkenning bedacht moeten worden. Hiervoor zijn verschillende opties.

- Een wijkverkenning via Google Maps of een geprinte kaart. Ga in groepjes aan de hand van google maps op een laptop of beamer (of een geprinte kaart van de wijk) op zoek naar bijvoorbeeld buurthuizen, gevaarlijke kruispunten of speelveldjes. Ga dan met de kinderen na wat er nog verbeterd kan worden.
- Ga op zoek naar een relevante organisatie uit de buurt en nodig deze uit om langs te komen tijdens deze sessie. Kinderen kunnen dan aan experts vragen stellen over wat er verbeterd moet worden in de wijk. Zorg dat de kinderen de vragen van tevoren goed voorbereiden.
- Soms is het wel mogelijk om met de hele klas naar één centrale locatie te gaan. Denk bijvoorbeeld aan een buurthuis of een plein. Hier zijn misschien ook buurtbewoners die geïnterviewd kunnen worden.
- **Corona:** De docent kan ervoor kiezen om met de hele klas op pad te gaan. Zorg er dan voor dat jullie voorafgaand instructies hebben gegeven aan zowel de docent als de leerlingen. Ook hier is het werken met de verschillende taken wel heel handig, geef de leskaarten mee zodat leerlingen zelf ook weten wat er van hen verwacht wordt.
- **Corona:** Wijkverkenning als huiswerkopdracht. Kies je voor deze optie dan is het fijn om in sessie 1 voldoende tijd in te plannen om in gesprek te gaan over de wijk en de wijkverkenning voor te bereiden. Kinderen krijgen als huiswerkopdracht mee om op wijkverkenning te gaan. Dit kunnen zij doen met hun ouders, broers/zussen of met klasgenootjes. In de tweede sessie heb je dan voldoende tijd om de resultaten te bespreken. Let hierbij wel op dat je dit in kleine groepjes doet zodat alle leerlingen verhaal kunnen doen over hun eigen wijkverkenning. Daag de leerlingen bij deze optie wel goed genoeg uit. Laat ze goed nadenken over waar ze naartoe willen en wie ze gaan interviewen! Ook kun je ze vragen om beeldmateriaal te maken om in de klas te laten zien! Leuk om zelf ook deze wijkverkenning te doen en de leskaart in te vullen. Zo weet je waar je het over hebt als je met de leerlingen de wijkverkenning gaat bespreken!
- **Corona:** Is het mooi weer en laten de maatregelen vanuit school en de overheid het toe? Doe dan de voorbereiding van de wijkverkenning buiten op het schoolplein! Ga in kleine groepjes het gesprek aan, verdeel de taken en ga op pad! Na afloop kun je op het schoolplein de resultaten bespreken en de kinderen met een duidelijke opdracht terug de klas in sturen!

RESULTATEN, BRAINSTORM EN STEMMEN

Na de wijkverkenning keren jullie met de kinderen terug naar de klas, bespreek kort in groepjes hoe ze de wijkverkenning vonden en wat de resultaten van jullie groepje zijn. Vervolgens delen alle groepjes hun resultaten met de rest van de klas.

Brainstormen

Op basis van jullie eigen wijkverkenning en de resultaten van de andere groepjes gaan jullie dit nu omzetten in ideeën om de buurt nog leuker te maken. Gebruik hiervoor weer een duidelijk uitgangspunt:

Bijvoorbeeld thema ontmoeting & contact: Wij vinden het belangrijk dat mensen en (verschillende) groepen in de buurt elkaar kennen en met elkaar praten. Hoe kunnen wij ervoor zorgen dat dit nog meer gebeurt?

- Begin breed, laat de kinderen zoveel mogelijk ideeën bedenken en ga vervolgens dieper in op de ideeën door alvast na te denken over locatie, met wie, hoe? etc.
- Benadruk dat er geen slechte ideeën zijn tijdens de brainstorm. Na de brainstorm kun je kritischer gaan kijken naar de ideeën.
- Zie ook het Move Spellenboek ter inspiratie voor creatieve manieren van brainstormen

Online uitvoering

Gebruik bovenstaande tips ook tijdens een online variant! Is het lekker weer en mag het van de school: brainstorm buiten! Mocht dit niet mogelijk zijn dan kun je gebruik maken van onderstaande tips:

- Laat de leerlingen pagina 2 van de leskaart invullen.
- Online mindmappen: Je bent via live verbinding aanwezig in de klas. Ofwel als commissie op 1 groot scherm/digiboard zodat de kinderen jullie allemaal kunnen zien, ofwel ieder voor zich op een laptop met een groepje van +/- 4 leerlingen. Nodig de leerlingen uit voor bijvoorbeeld een [Mural](#) waar jullie zelf ook in kunnen. Zo vul je elkaar in een digitale mindmap aan. De uitvoering is verder hetzelfde als normaal, alleen werk je nu met een digitale mindmap i.p.v. met een A3 vel en potloden.
- Is het online aanwezig zijn via een livestream niet wenselijk? Neem dan van tevoren een filmpje op waarin je uitlegt wat de bedoeling is van de brainstorm en in welke vorm ze aan de slag kunnen. Vertel hierin ook welke materialen ze ervoor nodig hebben en hoe ze er voor kunnen zorgen dat de ideeën weer bij jullie terecht komen!
- Creatieve opdracht wijkbrainstorm: Het principe is hetzelfde als bij optie 1, alleen in plaats van dat je enkel met een mindmap werkt krijgen de leerlingen de opdracht om te visualiseren wat zij gezien hebben in de wijk. Laat de leerlingen op een poster visueel maken hoe zij de wijk zien. Denk aan tekeningen, uitgeknipte plaatjes, tekst etc. Als tweede opdracht kun je ze ook laten visualiseren hoe hun droomwijk eruit zou zien! Aan de hand van deze twee posters kunnen ze een projectidee formuleren. Foto's van de posters kunnen naar jullie opgestuurd worden of via een livestream gepresenteerd worden. Dit kan zowel in groepjes als individueel.

Selecteren project idee

Na de brainstorm is het tijd om te kaderen. Laat de leerlingen de volgende vragen op hun ideeën toepassen:

1. Is het voor de buurt?
2. Is er toestemming voor de gemeente voor nodig? (hoeft geen belemmerde factor zijn, maar het is wel fijn als leerlingen hier zelf over mee denken)
3. Voor welke doelgroep is ons idee?
4. Hoeveel geld kost het ongeveer?

Als het goed is, ontstaan er nu per groepje een aantal (haalbare) ideeën. Laat alle groepen hun ideeën delen met de rest van de klas. Bundel deze ideeën op het bord, voeg waar mogelijk ideeën samen.

Ga vervolgens met de klas in gesprek over de ideeën op het bord. Loop gezamenlijk de eerdergenoemde vragen nog een keer na bij ieder idee. Vraag door waarom kinderen een bepaald idee leuk vinden. Benadruk hierbij nogmaals dat het project wordt uitgevoerd voor de buurt.

Online uitvoering

Bovenstaande vragen kunnen jullie stellen aan de leerlingen als zij hun idee aan jullie presenteren. Zijn jullie niet live aanwezig in de klas dan zijn dit vragen die je in de leskaart kunt verwerken of via een vooraf opgenomen videoboodschap na het brainstormen kunt stellen.

Opties om ideeën te presenteren:

- Aanwezig via livestream: Laat de leerlingen aan de hand van de gemaakte posters hun ideeën aan jullie vertellen. Stel (bovenstaande) praktische vragen en inventariseer de projectideeën.
- In plaats van dat je fysiek of digitaal aanwezig bent in de klas, nemen jullie van tevoren een video op waarin je uitlegt wat de bedoeling is van de pitch en hoe ze dat het beste aan kunnen pakken. Vraag of de docent een filmpje op wilt nemen waarin de leerlingen hun project ideeën pitchten en aan jullie uitleggen. Zorg dat de video's bij jullie terecht komen. Bij deze optie heb je helaas niet de mogelijkheid om vragen te stellen!
- Creatieve video: in plaats van het opnemen van de pitch kun je de leerlingen ook aan de slag zetten om hun projectidee zo creatief mogelijk op film te krijgen. Dit kan bijvoorbeeld een toneelstukje zijn waarin ze het probleem aankaarten, het maken van een animatiefilmpje (bijv. met [Powtoon](#)), het maken van een [stop-motion](#) etc. Laat deze naar jullie opsturen. Deze filmpjes zijn natuurlijk ook heel tof om aan bijvoorbeeld een wijkraad of gemeente te laten zien! Ongeacht of het idee gekozen wordt, het is tof om te kunnen laten zien dat de leerlingen graag iets met dat probleem willen doen. Reageer hier vervolgens weer op met een videoboodschap waarin jullie trots zijn op alle ideeën en laat de leerlingen stemmen.
- Natuurlijk kun je het pitchen ook op de reguliere offline manier laten uitvoeren door de docent in de klas en simpelweg vragen of zij naar jullie het gekozen idee wilt terugkoppelen.

Stemmen

Vervolgens gaan jullie over op stemming. Zorg dat je de kinderen blind laat stemmen. Als je de leerlingen niet blind laat stemmen laten zij zich door hun buurman, buurvrouw of vriend(in) beïnvloeden in hun keuze dat zou zonden zijn.

TIP: Blind stemmen kan je eenvoudig doen door kinderen hun ogen te laten sluiten of hun hoofd op hun arm op tafel te laten leggen.

Voor sommige ideeën is er toestemming nodig van een externe partij. Het is daarom goed om altijd een slag om de arm te houden, door bijvoorbeeld het tweede idee als plan B te kiezen. Bespreek dit ook met de kinderen.

Na deze sessie gaan jullie als commissie kijken naar de haalbaarheid van de gekozen ideeën. In sessie 3 maken jullie daarom het definitieve idee bekend.

Online uitvoering

Laat de leerlingen stemmen met de docent. Laat de docent de uitslag aan jullie doorgeven, maar deel het nog niet met de klas! Maak een leuke videoboodschap waarin jullie het gekozen idee presenteren.